

Tiedote 12.11.2024

Satakunnan taloudessa jo muutamia valopilkkuja

Satakunnan talouden kehitys jatkui yhä pääosin laskusuuntaisena vuoden 2024 tammi-kesäkuussa. Teollisuuden liikevaihto ja viennin arvo laskivat huomattavasti. Eniten kärsineitä aloja olivat metsä- ja kemianteollisuus sekä metallien jalostus ja metallituotteiden valmistus. Toisaalta muutama avainala teollisuudessa pääsi jo kunnan kasvuun kiinni. Teollisuudessa keskimäärin henkilöstömääräkin kasvoi hieman. Tämä viittaa suotuisampaan kehitykseen kuin mitä osin hintojen laskuun pohjautuva liikevaihdon ja viennin arvon roima pudotus antaa ymmärtää. Satakunnan rakentamisen suhdanteet piirtyivät hyvin harmaina alkuvuonna. Palvelualojen kehitys jatkui vaihtelevana, mutta kokonaisuutena aiempaa vaisumpana. Palkkasumman kasvu viittaa kuitenkin osaltaan talouden pysyneen jonkinlaisessa vedossa. Näkymät ovat kuitenkin edelleen vaisut, mutta osin on nähtävissä käänteen merkkejä.

Satakunnan menestyjin kuuluivat vuoden 2024 tammi-kesäkuussa koneiden ja laitteiden valmistus, automaatio, meri- ja elintarviketeollisuus sekä liike-elämän palvelut. Näissä liikevaihto ja ainakin osassa henkilöstömäärä kohosivat selvästi kuluvan vuoden alkupuoliskolla. Metallin eri haarojen liikevaihto laski selvästi konepajoja ja meriteollisuutta lukuun ottamatta. Meri-Porin teollisuusalueella liikevaihto kääntyi keväällä nousuun alkuvuoden romahduksen jälkeen. Automaatio- ja robotiikka kasvoi tuntuvasti. Teknologiateollisuudessa henkilöstömäärä kohosi keskimäärin hieman. Tämä voi viitata tuotannon kasvuun ainakin konepajoilla ja meriteollisuudessa sekä ehkä metallien jalostuksessa, sillä sen liikevaihdon laskun taustalla vaikuttaa suurelta osin alentuneet tuottajahinnat.

Elintarvikkeiden valmistuksen liikevaihto ja henkilöstö kasvoivat alkuvuonna, mutta vienti supistui vähän. Kemianteollisuuden liikevaihto taas laski roimasti. Rakentamisen liikevaihto aleni merkittävästi. Myös henkilöstöä vähennettiin runsain mitoin merkinä laskusuhdanteen jatkumisesta. Satakunnan palvelualojen kehitys jatkui vuoden 2024 tammi-kesäkuussa aiempaa vaimeampana. Liikevaihdon nousu on jatkunut enää liike-elämän palveluissa. Palvelualojen henkilöstömääräkin kääntyi laskuun keväällä. Kaupassa sekä liikevaihto että henkilöstömäärä alenivat hieman. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto pysyi käytännössä ennallaan. Luovien alojen laskusuhdanne jatkui.

Tilastokeskuksen tuoreimpien suhdannetietojen mukaan Satakunnan yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski vuoden 2024 tammi-kesäkuussa 3,8 % vuoden 2023 vastaavaan aikaan verrattuna. Koko maassa laskua kirjattiin vastaavasti 3,7 %.

”Toisin kuin maassa keskimäärin Satakunnan laskusta suurempi osa selittyy metallien tuottajahintojen laskulla, mutta tuotannon määrälle sillä ei ole yleensä läheskään yhtä suurta vaikutusta. Siten Satakunnassa tuotannon taso lienee pysynyt korkeampana kuin valtakunnallisesti,” sanoo Satakuntaliiton aluekehitysasiantuntija **Saku Vähäsantanen**

Puolet maakunnan yrityksistä saavutti tammi-kesäkuussa liikevaihdon kasvua, mikä on aiempaa vähemmän. Vajaa kolmannes yrityskannasta ylsi vähintään 15 %:n nousuun. Toimiala- ja yritysکوhtainen vaihtelu liikevaihdossa on ollut yhä suurta etenkin teollisuudessa, mutta osin myös palveluissa. Eniten laski yli viiden henkilön yritysten liikevaihto, vajaan viisi prosenttia. Alle viiden työntekijän yritysten liikevaihto sen sijaan kohosi 1,3 %. Suurin muutosvaikutus talouden suuntaviivoihin on edelleen ollut yli 20 hengen lähinnä teollisuudessa toimivilla yrityksillä. Alle viisi vuotta toimineiden yritysten liikevaihto kohosi alkuvuoden aikana noin 28 %. Yli viisi vuotta toimineiden yritysten liikevaihto laski 4,5 %.

Koko maassa keskimäärin talouden kehitys oli alkuvuonna varsin alavireistä, mutta aloittain vaihtelevaa. Teollisuudessa ainoastaan elintarviketeollisuus välttyi laskulta. Valtakunnallisesti teknologiateollisuus kehittyi Satakuntaa keuhommin konepajojen ja elektroniikkateollisuuden heikomman kehityksen vuoksi. Muillakin aloilla lasku jatkui, mutta keväällä metsäteollisuus pääsi jo kasvuun kiinni. Rakentamisen liikevaihdon romahdus jatkui. Palvelualoilla nousu jatkui liike-elämän palveluissa. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto pysyi ennallaan. Kaupan ja etenkin luovien alojen liikevaihto supistui.

Satakunnassa henkilöstömäärä kääntyi hienoiseen laskuun vuoden 2024 alussa. Teollisuudessa henkilöstömäärä kasvoi vähän, tosin alakohmainen vaihtelu oli suurta. Rakentamisessa väkeä vähennettiin alkuvuonna selvästi. Palveluissa henkilöstö aleni hieman.

Toimialoittainen kehitys Satakunnassa tammi–kesäkuussa 2024 (vertailu vuoden 2023 vastaava aika)

- ✓ Koko *teollisuuden* yhteenlaskettu liikevaihto aleni yhä selvästi (-7,7 %) samoin kuin viennin arvo (-10,6 %). Henkilöstömäärä sen sijaan alkoi kasvaa (0,7 %).
- ✓ *Teknologiатеollisuuden* (eli koko metalliteollisuuden, ei sisällä tietotekniikkaa) yhteenlaskettu liikevaihto sukelsi (-8,3 %). Viennin arvokin aleni selvästi (-10,4 %). Henkilöstöä lisättiin silti edelleen (1,4 %).
- ✓ *Metallien jalostuksen* liikevaihto laski yhä poikkeuksellisen runsaasti hintojen laskun vuoksi (-27,5 %).
- ✓ *Metallituotteiden valmistuksen* liikevaihto laski (-8,7 %).
- ✓ *Koneiden ja laitteiden valmistuksen* liikevaihto kasvoi voimakkaasti (34,3 %).
- ✓ *Elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistuksen* liikevaihto laski vähän (-1,4 %).
- ✓ *Meriteollisuuden* liikevaihdon nousu jatkui (6,6 %).
- ✓ *Pori–Huittinen-teollisuusvyöhykkeen* liikevaihto supistui (-13,4 %).
- ✓ *Meri-Porin teollisuusalueen* liikevaihto romahti (-9,0 %).
- ✓ *Automaatio- ja robotiikka-alojen* liikevaihto kohosi merkittävästi (17,7 %). Henkilöstöä lisättiin (2,1 %).
- ✓ *Metsäteollisuuden* liikevaihto (-9,1 %) ja viennin arvo (-10,7 %) laskivat yhä tuntuvasti.
- ✓ *Kemikaalien sekä kumi- ja muovituotteiden valmistuksen* liikevaihto laski (-13,3 %).
- ✓ *Elintarviketeollisuuden* liikevaihto kääntyi kasvuun (2,2 %). Viennin arvo putosi hieman (-1,3 %). Henkilöstömäärä kasvoi ripeästi (4,1 %).
- ✓ *Rakentamisen* liikevaihto sukelsi voimakkaasti (-10,9 %). Henkilöstömääräkin laski selvästi (-8,9 %).
- ✓ *Tukku- ja vähittäiskaupan* liikevaihto laski vähän (-2,0 %). Henkilöstömäärä aleni aavistuksen (-0,2 %).
- ✓ *Majoitus- ja ravitsemistoiminnan* liikevaihto pysyi ennallaan (-0,1 %).
- ✓ *Liike-elämän palvelujen* liikevaihto kohosi edelleen (2,2 %).
- ✓ Kaikkien neljän edellä mainitun *palvelualan* yhteenlaskettu henkilöstömäärä laski vähän (-0,3 %).
- ✓ *Luovien alojen* liikevaihto laski tuntuvasti (-6,3 %).

Uusimmassa Satakunnan talous -suhdannejulkaisussa tarkastellaan maakunnan elinkeinotoiminnan kehitystä kokonaisuutena ja toimialoittain. Katsauksen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tuottamaan suhdanneaineistoon. Katsaus julkaistaan PDF-muodossa.

Lisätietoja: Aluekehitysasiantuntija **Saku Vähäsantanen**, puh 044 711 4350, etunimi.sukunimi@satakunta.fi

Satakunnan talous -suhdannejulkaisu ja sen oheisaineistot ovat ladattavissa sivulta (sivun loppupuolella) <https://satakunta.fi/aluekehitys/alue-ennakointi-ja-alue tieto/>

Valopilkkuja myös pidemmän aikavälin kehityksessä

Turun yliopiston Porin yksikön ProDigy-hankkeen makro-osiossa (Tuottavuudella ja digitalisaatiolla kestävää kilpailukykyä Satakuntaan) on tarkasteltu Satakunnan elinkeinotoiminnan kehitystä pidemmällä aikavälillä kokonaisuutena ja toimialoittain. Katsaus käsittää koko maakunnan, seutukuntien ja 72 toimialan kehityksen arvioinnit. Myös näistä tarkastelusta löytyy valopilkkuja. Tiedotustilaisuudessa keskitytään Satakunnan talouskehityksen kannalta keskeisimpiin toimialoihin ja uusiin tuloksiin.

Satakunnassa väestön väheneminen on selvästi merkittävä taloudellisen kasvun este. Satakunnan alueellista vetovoimaa muuttoalueena on siksi syytä parantaa eri toimenpitein. Rauman seutukunta on aluetalouden veturi Satakunnassa; työn tuottavuuskehitys on Rauman seutukunnassa jotakuinkin samalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin. Pohjois-Satakunnassakin työn tuottavuus on kasvanut erittäin merkittäväällä tavalla yksityisellä sektorilla, mikä on selvä valopilkku.

Toimialoittaisen kehityksen osalta yksi valoisa esimerkki on konepajateollisuus. Alan arvonlisäys ja työn tuottavuus romahtivat ja ala kriisiytyi 2010-luvun puolivälissä, mutta työn tuottavuus on noussut takaisin lähelle toimialan valtakunnallista tasoa, mikä on erittäin positiivinen kehitysprosessi ja myös valopilkku Satakunnan taloudelle.

Pidemmän aikavälin tarkastelu perustuu Tilastokeskuksen aluetilinpidon uusimpiin tietoihin ja kattaa toimialojen osalta vuodet 2010–2021. Tulokset julkaistaan kalvosarjana (PowerPoint) ja myöhemmin omana tulospöytäkirjanaan, <https://sites.utu.fi/prodigy/>.

Lisätietoja:

Aluepäällikkö Jarmo Vehmas, puh. 358 50 342 3912, s-posti: jarmo.vehmas@utu.fi
Tutkimusjohtaja Jari Kaivo-oja, +358 41 753 0244, s-posti: jari.kaivo-oja@utu.fi